

ЗАТВЕРДЖУЮ

Академік-секретар Відділення
загальної середньої освіти і
цифровізації освітніх систем НАПН
України

_____ Ляшенко О. І.

“ _____ ” _____ 202__ р.

**ТЕХНІЧНЕ ЗАВДАННЯ
НА НАУКОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ/НАУКОВО-ТЕХНІЧНУ
(ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНУ) РОЗРОБКУ**

**«Розвиток цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних
працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем»**

(номер державної реєстрації 0124U000675)
(шифр, індекс, номер державної реєстрації)

Діє з доповненням _____
(номер доповнення, дата прийняття)*

ПОГОДЖУЮ
Директор Інституту цифровізації
освіти НАПН України

_____ Спирін О.М.

“ _____ ” _____ 20__ р.

1. Тема наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки: «Розвиток цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем».

2. Класифікаційна група наукового дослідження (фундаментальне чи прикладне): прикладне.

3. Підстава для виконання наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки (рішення замовника про затвердження дослідження, номер і дата договору)

Постанова Президії НАПН України «Про затвердження фундаментальних і прикладних наукових досліджень за тематикою НАПН України, виконання яких розпочинається в 2024 році» від 18 травня 2023 р. № 1-2/6-93.

4. Виконавці дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки:

– головна організація-виконавець: Інститут цифровізації освіти Національної академії педагогічних наук України;
– організації-співвиконавці (за наявності таких) – немає.

5. Науковий керівник дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки:

Іванова Світлана Миколаївна, кандидат педагогічних наук, старший дослідник, завідувач відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем Інституту цифровізації освіти НАПН України
Телефон: +380(44) 440-60-24, факс: (044) 453-96-73,
e-mail iv-svetlana@iitlt.gov.ua

6. Пріоритетний напрям, проблема дослідження (для досліджень за тематикою НАПН України)

Напрямок 3. Цифровізація освіти
Проблема дослідження: Проектування і використання цифрових інформаційно-аналітичних систем освітньої і наукової діяльності

7. Назва державної цільової програми, завдання програми або пріоритетний напрям розвитку науки і техніки (для досліджень за державною тематикою) –

8. Мета та завдання наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки

Мета: розробити методикку розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем.

Завдання наукового дослідження:

1. Визначити складники цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників.

2. Розробити критерії і показники розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників.

3. Обґрунтувати й розробити модель розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем.

4. Розробити методику розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем та експериментальним шляхом перевірити її ефективність.

5. Розробити рекомендації для наукових установ і закладів вищої освіти з розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників.

Актуальність

Актуальність теми наукового дослідження зумовлена необхідністю проведення науково-педагогічних досліджень, що сприяють розробці та впровадженню в сучасній освітньо-науковий простір ІКТ, необхідністю розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників з метою використання сервісів відкритих освітньо-наукових інформаційних систем у процесі проведення науково-педагогічних досліджень, що сприятиме процесу впровадження результатів їх робіт, створенню теоретико-методологічної та практичної бази використання цих систем, що приведе до підвищення якості освіти й науки. Динамічні процеси формування сучасного інформаційного середовища наукової комунікації, розвиток методів і інструментарію, що пропонують відкриті системи, визначають структуру потреб, рівень вимог до компетентності науковців і освітян. Тому володіння науковими і науково-педагогічними працівниками цифровою компетентністю є необхідною умовою успішної професійної діяльності в наукових установах, закладах вищої і післядипломної педагогічної освіти.

Одним з головних пріоритетів розвитку вітчизняної психолого-педагогічної науки є підвищення ефективності наукових досліджень і використання їх результатів для забезпечення розвитку освітньої галузі України. Нині постійно зростають вимоги щодо підвищення якості, продуктивності та результативності індивідуальних досліджень вітчизняних наукових і науково-педагогічних працівників. Розвиток цифрової компетентності наукових працівників і викладачів університетів є актуальним з огляду на процес трансформації сучасної освіти, що зумовлена динамічними змінами у світовій цивілізації, стрімким розвитком технологій, інтелектуалізацією праці, зростанням соціальної мобільності тощо. Насичення реального світу електронно-цифровими пристроями, засобами і системами та налагодження електронно-комунікаційного обміну між ними призводить до цифровізації освіти як складової цифровізації суспільства в цілому. Суттєвий відрив цифрового покоління у володінні сучасними інструментами є викликом цифрового суспільства і процесу цифровізації освіти, який необхідно враховувати в організації освітнього процесу та у професійному розвитку викладачів та науковців. В умовах запланованого в державі переходу на компетентнісну

модель освіти важливо оптимізувати всі види, форми та методи підвищення рівня професійної компетентності, зокрема цифрової, освітян і науковців. Актуальність питання розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників, володіння ними у професійній діяльності сучасними засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем не викликає сумніву у педагогічній спільноті, тому що рівень сформованості цифрової компетентності визначає якість вищої і післядипломної освіти.

На законодавчому рівні цей процес відзначено в Законах України “Про наукову і науково-технічну діяльність”, “Про інноваційну діяльність”, “Про Концепцію Національної програми інформатизації”, “Про вищу освіту” (2020 р.), Цифрова агенда України – 2020, розпорядженнях КМУ № 67-р., “Концепції розвитку цифрових компетентностей до 2025 року” від 3 березня 2021 року, наказі Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України «Про затвердження професійного стандарту на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти» від 23 березня 2021, наказі МОН «Про затвердження типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності» від 10.12.2021 № 1340, проєкті Концепції цифрової трансформації освіти та науки на період до 2026 року від 25 травня 2021 року та ін.

Наразі вирішення проблеми розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем у процесі наукової та освітньої діяльності залишається актуальним та потребує проведення ґрунтовного дослідження.

Наукова обґрунтованість

Стратегічним завданням реформування освіти в Україні є підвищення якості підготовки та перепідготовки фахівців, які здатні до ефективної професійної діяльності в умовах розвинутого інформаційного суспільства та володіють умінням адаптуватися до запитів суспільства. Виконання цього завдання значною мірою залежить від якості діяльності наукових і науково-педагогічних працівників і володіння ними сучасними цифровими засобами і технологіями навчання. Пандемія Covid-19 та широкомасштабна війна в Україні створили умови для пришвидшення цифрової трансформації освіти всіх рівнів. На основі сучасних підходів до використання цифрових засобів у професійній діяльності викладачів ЗВО і науковців важливим вбачається не лише забезпечення цими засобами, а й розвиток їх цифрової компетентності у процесі їх використання. Компетентнісний підхід спрямовує освітній процес підвищення кваліфікації викладачів ЗВО і науковців у системі вищої і післядипломної педагогічної освіти на розвиток професійних компетентностей, а саме на оволодіння інноваційними освітніми та інформаційними технологіями, які зумовлюють принципові зміни в організації навчання і провадженні досліджень. Для наукових і науково-педагогічних працівників важливим завданням сьогодення є набуття знань, розвиток умінь та навичок щодо роботи з відкритими освітньо-науковими інформаційними системами, бібліометричними, вебметричними і наукометричними базами даних, професійними соціальними мережами, каталогами, особливостями публікування у вітчизняних та

зарубіжних виданнях, підвищення бібліометричних показників. Важливе значення має розвиток компетентності щодо роботи з інформаційними ресурсами в міжнародних інформаційно-аналітичних базах даних Web of Science і Scopus. Тому володіння викладачами ЗВО і науковцями цифровою компетентністю є необхідною умовою успішної професійної діяльності.

Застарілі методики навчання, відсутність в Україні стандартів цифрової компетентності, відповідної системи підвищення кваліфікації з питань цифровізації освіти для наукових і науково-педагогічних працівників на різних рівнях освіти та для різних закладів освіти, а також низька доступність цифрових технологій, особливо на віддалених територіях країни призвели до низького рівня цифрової компетентності освітян в усіх сегментах державної системи освіти. У зв'язку з відсутністю системного підходу розробки державної освітньої політики з питань впровадження цифрових технологій в освітній процес в повній мірі не формується цифрова компетентність ні при провадженні професійної діяльності, ні під час підвищення кваліфікації наукових і науково-педагогічних працівників. Такий підхід не відповідає сучасним вимогам цифрового суспільства. Цифрова компетентність наукових і науково-педагогічних працівників має забезпечувати розвиток широкого спектру усіх її складових: від медіаграмотності до опрацювання та критичного оцінювання інформаційних даних, безпеки та співпраці в мережі Інтернет до знань про різноманітні цифрові технології та пристрої, вміння використовувати відкриті ресурси та технології для професійного розвитку, формування умінь ефективно користуватися цифровими технологіями та сервісами у навчальних та життєвих ситуаціях для розв'язування різних проблем та завдань, застосовувати інноваційні технології для оцінювання результатів їх навчальної діяльності, розуміння поняття кодування, елементів штучного інтелекту, віртуальної та доповненої реальності та вирішення професійних проблем за допомогою використання цифрових технологій. Наукові та науково-педагогічні працівники мають розуміти, яким чином відкриті освітньо-наукові інформаційні системи можуть підтримувати комунікацію, співпрацю, творчість та інноваційність, усвідомлювати їх функціональні особливості, обмеження, наслідки та ризики використання; загальні принципи, механізми та логіку, що лежать в основі створення цифрових сервісів, які постійно розвиваються, а також знати основи функціонування та використання різних цифрових пристроїв, комп'ютерних програм та мереж. Вони мають критично оцінювати достовірність, надійність інформаційних джерел, вплив відомостей та даних на свідомість та розвиток особистості, на прийняття рішень та усвідомлювати юридичні та етичні аспекти, пов'язані з використанням цифрових технологій. Цифрова компетентність включає в себе вміння використовувати, фільтрувати, оцінювати, створювати, проєктувати та поширювати цифрові освітні ресурси. Пошук нових підходів до розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників є об'єктивно зумовленим пріоритетом та стратегічним завданням наукових установ і ЗВО.

Володіння цифровими технологіями є невід'ємною частиною професійної діяльності сучасного наукового і науково-педагогічного працівника. Здатність

застосовувати інформаційні та комунікаційні технології є однією з загальних компетентностей, що зазначена в професійному стандарті на групу професій «Викладачі закладів вищої освіти». Відповідно до Законів України “Про освіту”, “Про вищу освіту”, “Про наукову і науково-технічну діяльність” та інших нормативних актів і положень основними видами діяльності науково-педагогічного працівника відповідно до індивідуального плану роботи є навчальна, наукова, методична та організаційна, у наукового працівника – науково-дослідна, науково-педагогічна та ін.

Епоха динамічних цифрових трансформацій, швидкої інтеграції інтернету в усі сфери суспільного життя передбачає зміни в роботі наукових і науково-педагогічних працівників, зумовлює використання відкритих освітньо-наукових інформаційних систем (журнальних і конференційних, хмарних сервісів, інституційних репозитаріїв EPrints та Dspace, сервісів Google, соціо та альтметрики, WoS або Clarivate Analytics, Scopus, професійних електронних соціальних мереж, управління науковою бібліографією, аналітичних порталів SCImagoJournal & CountryRank (SJR), каталогів наукових журналів відкритого доступу DOAJ, інформаційно-аналітичних рейтингових вітчизняних і міжнародних систем та ін.), оновлення форм організації освіти, що характеризуються інтерактивністю та можливістю синхронної чи асинхронної співпраці в процесі індивідуалізації навчання, модульністю, доступністю, мобільністю, технологічністю, соціальною рівністю. Ключовими тенденціями розвитку інформаційно-освітніх ресурсів є відкритість, доступність та зручність використання без часових і просторових обмежень. Відтак, створюються передумови для неперервного самовдосконалення особистості з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. У зв'язку з тим, що ІКТ постійно розвиваються й достатньо швидко поновлюються, виникають нові засоби, системи, пристрої, платформи, то актуальною проблемою є розвиток цифрової компетентності викладачів університетів і науковців протягом всієї професійної діяльності. З огляду на вищезазначене, нові завдання, що стоять перед післядипломною педагогічною освітою, вимагають перегляду підходів до змісту навчання наукових і науково-педагогічних працівників та підвищення рівня сформованості їх цифрової компетентності в умовах неперервної освіти.

Однією з головних професійних компетентностей у наукових і науково-педагогічних працівників є цифрова, яка дозволяє орієнтуватись у сучасних цифрових технологіях і використовувати їх у професійній діяльності. Постійний розвиток цифрової компетентності стає необхідним для ефективної та результативної наукової, освітньої й педагогічної діяльності. У вирішенні цього завдання значну роль відіграє як самостійна робота науковців і освітян, так і навчання у системі післядипломної педагогічної освіти, що має на меті підвищення рівня професійних компетентностей до європейських та світових стандартів. Цифрова компетентність є ключовою компетентністю в умовах четвертої промислової революції. Для проведення дослідження також важливим є врахування стандартів компетентності педагогічних працівників країн Європейського Союзу (ЄС) та США, Національної рамки кваліфікацій.

В основу прикладного наукового дослідження «Розвиток цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем» покладено ідею компетентнісного підходу щодо проблеми підвищення рівня розвитку цифрової компетентності з використанням відкритих освітньо-наукових інформаційних систем у освітній та науковій діяльності наукових працівників і викладачів закладів вищої освіти (ЗВО), зосереджуючись на складниках їх професійної діяльності, що входять до індивідуального плану роботи: навчальної, наукової, методичної та організаційної.

Перспективність

Перспективність дослідження вбачається в обґрунтуванні моделі й розробленні науково-обґрунтованої методики розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем, створенні дистанційного курсу.

9. Предмет, об'єкт і методи наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки

Об'єкт дослідження: процес розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників для забезпечення освітньої та наукової діяльності.

Предмет дослідження: методика розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем.

Методи дослідження: аналіз основних термінів і понять та взаємозв'язок між ними; аналіз філософської, психолого-педагогічної й методичної літератури вітчизняних та закордонних досліджень щодо проблеми розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем, нормативно-правової документації, наукової та спеціальної літератури, метод порівняльного аналізу; узагальнення, теоретичне моделювання; системний аналіз для визначення структурних компонентів моделі розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників; діагностичні методи (анкетування, тестування з метою визначення рівнів розвитку цифрової компетентності), педагогічний експеримент – для експериментальної перевірки ефективності і педагогічної доцільності розробленої методики; методи математичної статистики для кількісного й якісного аналізу та перевірки достовірності результатів педагогічного експерименту.

10. Вимоги до виконання наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки

Розв'язання завдань, поставлених у науковому дослідженні, мають відповідати вимогам сучасних досліджень в галузі освіти і науки; сучасним тенденціям розвитку інформаційного суспільства та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій в освіту; системному підходу до наукових досліджень; містити новітні дані про нову інформацію, корисну для дослідників, наукових і науково-педагогічних працівників щодо розвитку

цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем; враховувати потреби інформатизації кожного навчального закладу; базуватися на основі кращих практик освітнього застосування ІКТ науковими і науково-педагогічними працівниками.

Достовірність отриманих результатів підтверджуватиметься сучасними статистичними методами опрацювання даних.

Методичний посібник, що запланований в якості кінцевої продукції, має повно та системно представляти отримані результати наукового дослідження, їх оформлення виконується відповідно до діючих вимог.

Остаточні вимоги до результатів наукового дослідження уточнюються у процесі роботи відповідно до змін законодавчих актів про освіту і узгоджуються із Відділенням загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем на впроваджувальному етапі.

11. Терміни проведення наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки

Початок 01.01.2024 закінчення 31.12.2025

12. Етапи наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки і терміни їх виконання:

/п	Назва етапу, зміст робіт	Термін виконання	Склад виконавців	Очікувані результати
	<p style="text-align: center;"><i>1 етап</i></p> <p>Теоретико-моделювальний</p> <p>1. Визначити складники цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників.</p> <p>2. Розробити критерії і показники розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників.</p> <p>3. Обґрунтувати і розробити модель розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем.</p>	<p>01.01.2024 – 31.12.2024</p>	<p>зав. відділу – 1 ст., в.о. зав. сектору – 1 ст., г.н.с. д.н. – 0,5 ст. пров. н. с. – 2 ст., с.н.с., к.пед.н.–1 ст., н.с. без н.ст. – 4 ст., м.н.с. – 1,75 ст.</p>	<p>Дистанційний курс (електронний ресурс) Статті, тези Проміжний звіт (за етап)</p>

	<p style="text-align: center;"><i>2 етап</i></p> <p style="text-align: center;">Експериментально-впроваджувальний</p> <p>1. Розробити методику розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем та експериментальним шляхом перевірити її ефективність.</p> <p>2. Розробити рекомендації для наукових установ і закладів вищої освіти з розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників</p>	<p>01.01.2025</p> <p style="text-align: center;">–</p> <p>31.12.2025</p>	<p>зав. відділу – 1 ст.,</p> <p>в.о. зав. сектору – 1 ст.,</p> <p>г.н.с. д.н. – 0,5 ст.</p> <p>пров. н. с. – 2 ст.,</p> <p>с.н.с.,</p> <p>к.пед.н.–1 ст.,</p> <p>н.с. без н.ст. – 4 ст.,</p> <p>м.н.с. – 1,75 ст.</p>	<p>Рукопис методичного посібника «Розвиток цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем».</p> <p>Статті, тези.</p> <p>Заключний науковий звіт.</p>

13. Обсяг коштів на проведення наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки (у цілому та за роками)

Роки виконання наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки	2024 р.	2025 р.	РАЗОМ
Вартість наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (грн.)			

14. Очікувані наукові результати дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки

В результаті виконання наукового дослідження буде:

– визначено критерії й показники розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників.;

– обґрунтовано й розроблено модель розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем;

– розроблено методику розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем.

15. Продукція, підготовлена за результатами виконання наукового дослідження/науково-технічної (експериментальної) розробки (указати вид та назву продукції)

Науково-прикладними результатами дослідження очікуються:

- рукопис методичного посібника «*Розвиток цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем*» (електронне видання) (8 а.а.) – 1 од.;
- дистанційний курс (електронний ресурс) – 1 од.;
- статті, тези.

16. Упровадження результатів наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки (зазначається цільова група користувачів продукції, можливі об'єкти її впровадження)

Упровадження результатів наукового дослідження здійснюватиметься шляхом оприлюднення на міжнародних і всеукраїнських конференціях, семінарах та круглих столах, у статтях фахових видань, на сайті Інституту цифровізації освіти НАПН України; у Електронній бібліотеці НАПН України; шляхом проведення семінарів-тренінгів, круглих столів у наукових установах і закладах вищої освіти.

Цільова група користувачів продукції: наукові та науково-педагогічні працівники.

Об'єкти впровадження: наукові установи, заклади вищої освіти.

Соціальний ефект: результати дослідження сприятимуть підвищенню якості освітнього процесу закладів вищої освіти і наукових установ; ефективності впровадження в освітній процес освітньо-наукових інформаційних систем, зростанню рівня цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників.

Соціальний результат: підвищення якості науки і освіти завдяки розвитку цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем.

Експериментальна база дослідження: наукові установи НАПН України, заклади вищої освіти, що здійснюють співпрацю з Інститутом цифровізації освіти НАПН України на договірних умовах.

17. Практична корисність (практичне використання) результатів наукового дослідження / науково-технічної (експериментальної) розробки

Практична корисність полягає у підвищенні рівня цифрової компетентності наукових та науково-педагогічних працівників з використання відкритих освітньо-наукових інформаційних систем в освітньому процесі та наукових дослідженнях.

Отримані результати можуть бути покладені в основу розроблення програм підвищення кваліфікації наукових і науково педагогічних працівників з

питань розвитку їх цифрової компетентності засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем.

Науковий доробок авторів, зокрема методичний посібник «Розвиток цифрової компетентності наукових і науково-педагогічних працівників засобами відкритих освітньо-наукових інформаційних систем» можуть бути використані науковцями, педагогами, аспірантами, а також викладачами системи післядипломної педагогічної освіти.

18. Перелік науково-технічної та іншої документації, що подається по завершенні наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки

Після закінчення робіт Виконавець надає Замовнику такі документи:

- заключний науковий звіт про виконання наукової роботи;
- заключний анотований звіт;
- облікова картка наукової роботи;
- акт здачі-приймання робіт;
- кошторис фактичних витрат.

19. Порядок розгляду і приймання наукового дослідження/ науково-технічної (експериментальної) розробки та її етапів

За підсумками першого етапу подається проміжний науковий звіт. За підсумками завершеного наукового дослідження подається заключний науковий звіт. Проміжні та кінцеві результати дослідження обговорюються на засіданнях відділу відкритих освітньо-наукових інформаційних систем, Вченої ради Інституту цифровізації освіти НАПН України та оформлюються відповідними протоколами. Матеріали за результатами завершеного дослідження подаються до Відділення загальної середньої освіти і цифровізації освітніх систем НАПН України; кінцеві результати розглядаються на засіданні бюро Відділення. Результати завершеного дослідження оформлюються актом здачі-приймання робіт.

Науковий керівник наукового дослідження /
науково-технічної (експериментальної) розробки

Іванова С.М.

(підпис)

(ПІБ)

“ _____ ” _____ 2024 р.